

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **VEGO MARKETING s.r.o.**, so sídlom Zvolenská cesta 29, Banská Bystrica, IČO: 45 672 695, proti žalovanému: **Okresný úrad Trnava, odbor výstavby a bytovej politiky**, so sídlom Kollárova 8, Trnava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. V/OU TT-OVBP2-2014/021650/Do zo dňa 18. novembra 2014, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/2/2015-49 zo dňa 14. apríla 2016, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/2/2015-49 zo dňa 14. apríla 2016 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. V/OU-TT-OVBP2-2014/021650/Do zo dňa 18.11.2014, ktorým žalovaný zmenil prvostupňové rozhodnutie o uložení pokuty za správny delikt, ktorého sa mal žalobca dopustiť tak, že v čase od apríla 2014 do júla 2014 uskutočňoval a užíval informačno-reklamné a propagačné zariadenia osadené na elektrických stĺpoch a na stĺpe verejného osvetlenia Mesta Trnava bez povolenia stavebného úradu.

2. Krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku stotožnil s argumentáciou obsiahnutou v napadnutom rozhodnutí žalovaného ako aj vo vyjadrení žalovaného.

Ustanovenie § 71 ods. 1 písm. c/ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) (ďalej len „stavebný zákon“) si vyžaduje povolenie stavebného úradu aj na informačné reklamné a propagačné zariadenia, pokiaľ sa umiestňujú na miestach viditeľných priestorov a pokiaľ sú spojené so stavbou alebo pozemkom. Pokiaľ ide o výšku uloženej pokuty, krajský súd uviedol, že táto zodpovedá následku ako aj sankčnému charakteru uloženej pokuty, ktorá bola uložená v minimálnej výške, tak ako ju umožňuje § 106 ods. 1 stavebného zákona.

3. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby Najvyšší súd SR rozsudok Krajského súdu v Trnave zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Mal za to, že žalovaný porušil množstvo procesnoprávných noriem a taktiež aj hmotnoprávnu normu, ktorá má vplyv na zákonnosť napadnutých rozhodnutí.

4. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 vetá prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

6. Z obsahu predloženého súdneho spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa žalobou doručenou krajskému súdu dňa 09.01.2015 domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, postupom podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. V správnom konaní vedenom pred stavebným úradom – Okresným úradom Trnava, bola žalobcovi uložená pokuta za spáchanie správneho deliktu, ktorý spočíval v tom, že žalobca v čase od apríla 2014 do júla 2014 uskutočňoval a užíval informačno-reklamné a propagačné zariadenia osadené na elektrických stĺpoch a na stĺpe verejného osvetlenia mesta Trnava bez povolenia stavebného úradu. Žalobca nebol v konaní pred krajským súdom zastúpený advokátom.

7. Podľa § 244 ods. 1 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

8. Podľa § 244 ods. 2 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

9. Podľa ustanovenia § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

10. Podľa § 250a O.s.p., žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

11. Povinné právne zastúpenie je jednou z procesných podmienok v správnom súdnictve v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Povinné právne zastúpenie vyplýva z povahy správneho súdnictva, keďže sa v ňom preskúmava zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy a riešia sa prevažne právne otázky. Zmyslom a účelom povinného právneho zastúpenia je, aby sa žalobcovi, ktorý nemá právnické vzdelanie, dostalo kvalifikovanej právnej pomoci advokátom.

12. Právne zastúpenie stanovené v ustanovení § 250a O.s.p. je procesnou podmienkou pre uplatnenie ochrany práv a oprávnených záujmov žalobcu v správnom súdnictve, na ktorú sa pre jej charakter vzťahuje poučovacia povinnosť súdu stanovená v ustanovení § 5 O.s.p.

13. Najvyšší súd má za to, že v prejednávanej veci nejde o výnimku v druhej časti ustanovenia § 250a O.s.p. Keďže ide o odstrániteľnú podmienku konania, bolo povinnosťou krajského súdu pokúsiť sa nedostatok tejto podmienky odstrániť, t.j. vyzvať žalobcu

na predloženie plnej moci na zastupovanie spolu s poučením o možnosti podľa § 30 O.s.p. a § 250d ods. 3 O.s.p. Krajský súd tak aj učinil, a to uznesením č.k. 14S/2/2015-28 zo dňa 17.03.2015. Žalobca podal voči tomuto uzneseniu odvolanie. Krajský súd sa však ďalej týmto odvolaním nezaoberal, v spise sa nachádza len pokyn predsedu senátu v znení, aby vyšší súdny úradník napadnuté uznesenie zrušil autoremedúrou, nakoľko nie je potrebné právne zastúpenie. Uznesenie však zrušené nebolo a odvolanie proti nemu taktiež nebolo predložené odvolaciemu súdu na rozhodnutie. Aj napriek uvedenému, krajský súd v prejednávanvej veci meritórne rozhodol, bez toho, aby odstránil nedostatok podmienky konania – absenciu povinného právneho zastúpenia žalobcu.

14. Odvolací súd je toho názoru, že postupom krajského súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom, keďže nebol dostatočne poučený o povinnom zastúpení v predmetnom konaní. Uvedené umocňuje ešte aj skutočnosť, že žalobca v konaní nebol úspešný, keďže krajský súd žalobu zamietol. Žalobcovi sa teda nedostalo adekvátnej právnej pomoci, ktorá mu zo zákona v konaní podľa druhej hlavy piatej časti prináleží, čo mohlo bezpochyby spôsobiť jeho neúspech v konaní, v dôsledku čoho možno konštatovať, že krajský súd mu svojim postupom odňal možnosť konať pred súdom.

15. Konaním krajského súdu taktiež došlo k porušeniu čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd č. 209/1992 Zb., podľa ktorého *každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.*

16. Odvolací súd taktiež považoval za nevyhnutné ozrejmiť rozdiel medzi priestupkom a správnym deliktom, keďže nemožno dospieť k záveru, že správny delikt, ktorého sa mal dopustiť žalobca je v podstate priestupkom, nakoľko sa jedná o obdobnú skutkovú podstatu, a teda v takom prípade, analogicky, nie je potrebné povinné zastúpenie žalobcu. Naopak

konanie právnickej osoby v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR je potrebné subsumovať pod pojem iný správny delikt.

17. Delikty sa v našom právnom poriadku rozdeľujú na trestné činy, priestupky a iné správne delikty. Pojem priestupku je v zásade definovaný v ustanovení § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, ako zavinené konanie fyzickej osoby, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin. V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, *správnym deliktom nemôže byť akékoľvek porušenie práva, ale porušenie práva musí byť protiprávne konanie, a to aj vtedy, keď zákon nevyžaduje zavinenie, a ak predpokladá objektívnu zodpovednosť* (R 22/2015).

18. Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že priestupky a správne delikty nemožno stotožňovať, a už vôbec nie na účely posúdenia povinného zastúpenia v konaniach podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p.

19. Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/2/2015-49 zo dňa 14.04.2016 podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Úlohou krajského súdu bude v prvom rade odstrániť nedostatok podmienky konania – povinné právne zastúpenie žalobcu, ktorým prejednávajúca vec trpí a následne postupovať v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

20. Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

21. Podľa § 250ja ods. 3 O.s.p., ak odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu v medziach žaloby nie je v súlade so zákonom a súd prvého stupňa žalobu zamietol, môže rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že zruší rozhodnutie správneho orgánu a vráti vec žalovanému správnenému orgánu na ďalšie konanie. Inak o odvolaní rozhodne spôsobom podľa § 219 až 221 tohto zákona.

22. Podľa § 492 ods. 2 zákona Národnej rady SR č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny

poriadok), odvolacie konania podľa piatej časti O.s.p. začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Najvyšší súd SR postupoval procesne podľa ustanovení O.s.p., keďže odvolacie konanie začalo pred 1. júlom 2016.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 3. mája 2017

JUDr. Jana Z E M K O V Á PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Viera Vraníková